

TECHNOLOGISCH ASPECTENONDERZOEK VOOR HET PARLEMENT VAN CATALONIË

In november 2008 werd de “adviesraad voor wetenschap en technologie van het parlement van Catalonië (CAPCIT)” opgericht. Het Catalaanse parlement hecht veel belang aan wetenschappelijke en technische thema's en werkt regelmatig samen met verschillende onderzoeks- en kennisinstututen. CAPCIT is nu de enige van die instellingen met een rechtstreeks mandaat van het parlement en fungeert als forum en coördinatiepunt dat het Catalaanse parlement adviseert op het vlak van wetenschap en technologie. Momenteel is het parlement van Catalonië het enige parlement in Spanje dat over een eigen instelling voor technologisch aspectenonderzoek beschikt.

Sinds november 2009 is de “Consell Assessor del parlament sobre Ciència i Tecnologia” (CAPCIT) een volwaardig lid van het EPTA-netwerk van Europese parlementaire TA-instellingen (www.eptanetwork.org).

In 2005, tijdens het voorzitterschap van het IST (toen viWTA) van het EPTA netwerk werd de voorloper van het CAPCIT geassocieerd lid van dit netwerk. Dit maakte van het Catalaanse parlement het tweede regionale parlement dat deel uitmaakt van het Europese netwerk. EPTA bestaat hoofdzakelijk uit instellingen die nationale parlementen vertegenwoordigen. CAPCIT en het IST vormen op die manier voorlopers van de realisatie van een meervoudig schaalniveau binnen het Europese politieke bestel (het zogenaamd multi-level governance) op vlak van het wetenschaps- en innovatiebeleid.

DOELSTELLINGEN

Het parlement van Catalonië beseft dat het niet altijd eenvoudig is om precies te weten op welke manier wetenschappelijke en technische innovatie het beste gestimuleerd en ondersteund wordt. Verder is het ook niet altijd even duidelijk wat de volledige reikwijdte en impact van de mogelijke wetenschappelijke en technische (r)evoluties zou kunnen zijn.

Voor alle activiteiten die CAPCIT onderneemt, geldt een pluralistische aanpak; alle meningen, wetenschappelijke feiten, en technische alternatieven worden in kaart gebracht om een objectief en onafhankelijk advies te kunnen garanderen.

CAPCIT streeft daarbij de volgende doelstellingen na:

- > bijdragen tot het verbeteren van de wetenschappelijke en technische kennis van het parlement en die kennis ook verspreiden naar de Catalaanse samenleving,
- > de deelname faciliteren van de belangrijkste wetenschappelijke en technische instituten om de besluitvorming van het parlement te verrijken,
- > de samenwerking verbeteren met instituten, vakverenigingen, universiteiten en andere organisaties en instellingen die actief zijn in het domein van wetenschap en technologie,
- > de gezamenlijke verantwoordelijkheid op het vlak van het publieke wetenschaps- en technologiebeleid stimuleren.

ORGANISATIE

CAPCIT is een onderdeel van het parlement van Catalonië. De instelling bestaat uit evenveel volksvertegenwoordigers als afgevaardigden van de belangrijkste wetenschappelijke en technische instituten van Catalonië. De raad telt in totaal 18 leden en is als volgt samengesteld:

- > de parlementaire kant is vertegenwoordigd door de parlamentsvoorzitter, die ook voorzitter is van CAPCIT, twee afgevaardigden uit het bureau van het parlement van Catalonië, en zes volksvertegenwoordigers, één van elke fractie in het parlement van Catalonië.
- > ook de belangrijkste wetenschappelijke en technische instituten van Catalonië vaardigen negen leden af: het Instituut voor Catalaanse Studiën (IEC) en de Catalaanse Bond van Openbare Universiteiten (ACUP) hebben elk drie vertegenwoordigers, de Catalaanse stichting voor onderzoek en innovatie (FCRI) heeft er twee en één lid zetelt namens de Catalaanse Raad voor Wetenschapscommunicatie (C4).

Het Instituut voor Catalaanse Studiën IEC heeft een ruime opdracht en fungeert onder meer als Academie voor wetenschappen van Catalonië maar ook als Academie voor de Catalaanse taal. De Catalaanse stichting voor onderzoek en innovatie (FCRI) heeft als opdracht het onderzoek en de innovatie te ondersteunen en te stimuleren. De Catalaanse raad voor wetenschapscommunicatie is bevoegd voor de uitbreiding van de wetenschappelijke kennis. De Catalaanse Bond van Openbare Universiteiten ten slotte, vertegenwoordigt de belangen van de verschillende Catalaanse universiteiten.

Slechts een beperkt aantal medewerkers is rechtstreeks voor CAPCIT aan de slag. Zo is het diensthoofd van CAPCIT tegelijk ook jurist in het team van het parlement van Catalonië. Administratieve en dienstopdrachten, zoals de voorbereiding van vergaderingen, worden uitgevoerd door andere medewerkers van het parlement van Catalonië.

THEMA'S SELECTEREN EN OPDRACHTEN UITSCHRIJVEN

CAPCIT is verantwoordelijk voor de bespreking van de planning en de thema's waar adviezen moeten worden over opgesteld. Het zijn dus niet alleen de politici die beslissen rond welke thema's gewerkt moet worden, ook de medewerkers van de wetenschappelijke en technische instellingen zijn van meet af aan betrokken bij de keuze van de thema's. Daarnaast kunnen zowel het bureau als de commissies van het parlement van Catalonië CAPCIT rechtstreeks de opdracht geven om een bepaald thema onder de loep te nemen.

Wanneer de beslissing over een thema gevallen is, moet in tweede instantie bepaald worden aan wie het opstellen van een rapport zal worden toegewezen. De opdracht kan toegewezen worden aan één van de binnen CAPCIT vertegenwoordigde wetenschappelijke en technische instituten of het kan ook dat een externe instelling met de opdracht belast wordt. In dat geval worden rond de opdracht de te volgen procedure en methode afgesproken.

THEMA'S

CAPCIT houdt zich hoofdzakelijk met de volgende domeinen bezig:

- > wetenschappen in het algemeen
- > technologie, internet en communicatie
- > bio-ethiek en gezondheid
- > milieu en energie
- > informatie-activiteiten

Sinds zijn oprichting heeft CAPCIT zich over de volgende thema's gebogen:

Genetisch gewijzigde organismen: In het parlement van Catalonië werd op een initiatief van burgers en na een petitie een wetsvoorstel ingediend tot het verbieden van genetisch gewijzigde planten. CAPCIT besloot bij drie van de binnen de raad vertegenwoordigde wetenschappelijke instituten een rapport aan te vragen, alvorens het thema ter sprake te brengen tijdens de plenaire zitting van het parlement.

Humaan papillomavirus: in het parlement van Catalonië werden voorstellen ingediend om het inenten tegen het virus te beperken. Alvorens te beslissen werd rond het thema meer informatie gevraagd.

Nanotechnologie: de bedoeling bestond er hier in om gebruik te maken van het werk van de Catalaanse stichting voor onderzoek en innovatie. Daarom werd aan de stichting gevraagd om haar werk hieromtrent binnen CAPCIT voor te stellen.

DOELGROEPEN

De invloed van het werk van CAPCIT reikt verder dan de negen parlementsleden die deel uitmaken van de raad. De adviezen van de raad rond wetenschappelijke en technische thema's of de opgemaakte informatieve dossiers richten zich tot alle organen van het parlement van Catalonië en zijn volksvertegenwoordigers. Zo verdeelt CAPCIT de rapporten van de diverse wetenschappelijke en technische instituten onder alle groepen en fracties binnen het parlement, die ze op hun beurt weer verspreiden onder hun leden en afgevaardigden. Bovendien verstuurt CAPCIT zijn rapporten, afhankelijk van het thema, ook rechtstreeks naar de bevoegde parlementscommissies. In het geval van het rapport over gentechnologie vond men het bijvoorbeeld raadzaam de rapporten ook door te sturen naar de organisatie die zich voor de wettelijke stappen had ingezet en ook handtekeningen had ingezameld met het oog op een verbod van genetisch gewijzigde planten.

PUBLICATIES EN INFORMATIE OVER DE RESULTATEN

Wie meer informatie wenst over het werk van CAPCIT kan terecht op de website van de raad (www.parlament.cat/capcit).

PERSPECTIEVEN

Eén van de uitdagingen voor CAPCIT is het uitwerken van een duidelijke rol die de wetenschappelijke en technische instellingen op zich kunnen nemen tijdens de vergaderingen van CAPCIT, bij de selectie van de thema's en bij het voorbereiden en tot stand brengen van de rapporten. Eén van de troeven van CAPCIT is dat verschillende instituten hun mening over het te behandelen thema kunnen inbrengen. Anderzijds kan in het besluitvormingsproces over het werkprogramma evenmin voorbijgegaan worden aan de politieke stand-

punten en relevantie. De regelmaat waarmee CAPCIT samenkomt en het aantal behandelde thema's hangen in de eerste plaats af van de door de commissies en medewerkers van het parlement betoonde interesse. Eén van de grootste uitdagingen voor de nog jonge Catalaanse parlementaire TA-instelling bestaat erin zich als instituut te vestigen, los van de mogelijke koerswijzigingen na de verkiezingen. In 2010 zijn er immers nieuwe verkiezingen die de samenstelling en belangstelling van het nieuwe parlement kunnen veranderen.

CONTACT

Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT)

Parlament de Catalunya

Parc de la Ciutadella, s/n

08003 Barcelona (Catalonië, SPANJE)

Tel: +34 937063345

Fax: +34 93 221 3989

apcit@parlament.cat

www.parlament.cat/capcit

Colofon

Bron: TAB (Brief nr. 36, Büro für Technikfolgen-Abschätzung beim Deutschen Bundestag)

Vertaling: Luk Van Respaille

Eindredactie: Lieve Van Damme, IST

Lay-out: B.AD

Drukwerk: Drukkerij Artoos NV

Verantwoordelijke uitgever: Robby Berloznik, directeur IST, Vlaams Parlement, 1011 Brussel